

ניהול הכספים בבית הספר דוד אלעזר

ביקורת מעקב

מס"ד	המלצות בדוח המבקר לשנת 2013	עדכון המצב
1.	<p>להכין נוהל, בו יפורטו דרכי הפיקוח והמעקב אחר אופן ניהול הכספים בבתי הספר ובעלי התפקידים האחראיים לביצוע. נוהל זה יהיה תואם את נוהלי משרד החינוך והעירייה בתחום זה. יש לכלול בנוהל זה את עבודת רואי החשבון שנשכרו על ידי העירייה לביצוע ההדרכה והביקורת בנושא ניהול הכספים בבתי הספר.</p>	<p>לא מתבצע. אמנם קיימת הוראת עבודה בנושא הגבייה ותשלומי כספים במוסדות החינוך, אך הנוהל אינו כולל התייחסות לדרכי הפיקוח והמעקב אחר אופן ניהול הכספים בבתי הספר ואחר עבודת היועץ החיצוני שנשכר על ידי העירייה לביצוע ההדרכה והביקורת בנושא ניהול הכספים בבתי הספר. באגף החינוך החל תהליך לעדכון הנוהל.</p>
2.	<p>למנות בקרב עובדי אגף החינוך בעלי תפקידים שיהיו אחראיים לביצוע המעקב והבקרה אחר הפעילות הכספית בבתי הספר באופן שיטתי, כמתואר בנוהל (כפי שצויין בסעיף 1).</p>	<p>מתבצע באופן חלקי. מונתה אחראית על הפיקוח וההדרכה של מוסדות החינוך. אחד מתפקידיה הוא ביצוע מעקב ובקרה אחר הפעילות הכספית בבתי הספר, אך, היא עורכת בקרה בשני בתי ספר בשנה. הביקורת מדגישה כי בבית הספר דוד אלעזר לא נערכה בקרה אחר נאותות עבודתה של מזכירת בית הספר בכול הקשור לניהול הכספי, ולדבריה, חסרה לה בקרה, הדרכה והבנה כי דרך עבודתה נכונה ולא גוררת טעויות. כמו כן, לא ברור לביקורת מה טיב הבקרה שנעשית אחר עבודת רואי החשבון שנשכרו על ידי העירייה. חשב אגף החינוך ציין כי נעשו ניסיונות רבים ליזום הדרכה מקיפה למנהלות בתי הספר ולמזכירות, בהתאם לדרישות משרד החינוך, אך, תקציב עבור הדרכה זו לא אושר. הביקורת מדגישה כי עלות הדרכה כאמור עומדת על כ- 3,000 ש"ח למחזור.</p>

ביקורת מעקב- בית הספר דוד אלעזר

מס"ד	המלצות בדוח המבקר לשנת 2013	עדכון המצב
3.	לסיים את הכנתו של קובץ הנהלים הנוגעים לניהול העצמי, ובכללם, נוהלי הפעילות הכספית הנוגעת הן לניהול העצמי והן לתשלומי ההורים, ולהפיצו למנהלי בתי הספר ולמזכירות בתי הספר, תוך כדי נקיטת פעולות להטמעתו.	בוצע. במחלקה לחינוך יסודי ערכו את קובץ הנהלים המתייחס לניהול העצמי במהלך שנת 2016. הספר כולל גם התייחסות לפעילות הכספית.
4.	להקים ועדה מלווה עבור כול אחד מבתי הספר היסודיים, שתהווה פורום מייעץ, מלווה ותומך להנהלת בית הספר, בגיבוש ויישום המדיניות הפדגוגית, הניהולית והכלכלית של בית הספר. בסמכותה של הוועדה לאשר תכנית עבודה מקושרת תקציב של בית הספר בהיבט הפדגוגי ובהיבט הכלכלי. לשם כך, תתכנס הוועדה לפחות פעמיים בשנה (בתחילתה של שנת הלימודים ובסופה), על מנת לתכנן ולאשר תכנית עבודה שנתית ועל מנת לסכם את השנה החולפת.	מתבצע. הוקמה ועדה מלווה לבית הספר. בוועדה חברים: מנהלת בית הספר, מפקחת בית הספר, מנהלת המחלקה לחינוך יסודי וחשב אגף החינוך. הוועדה מתכנסת לפני תחילת שנת הלימודים על מנת לאשר תכנית עבודה שנתית. הביקורת טרם קיבלה את הפרוטוקולים של ועדה זו.
5.	לוודא כי מנהלי בתי הספר והעירייה לא יחרגו מנוהלי משרד החינוך בכול הנוגע לגביית תשלומי ההורים בתעריפים המקסימליים שנקבעו ולא מעבר לכך, זאת בהתאם למדיניות משרד החינוך המכוונת להקל ככול האפשר על נטל ההוצאות הנלוות במערכת החינוך.	מתבצע.
6.	לוודא כי מנהלי בתי הספר יכינו מסמך מפורט ומקיף הנוגע לתכנית ניצול יתרות הכספים בחשבון הבנק של תשלומי ההורים. תכנית זו תגובש בהתאם לנוהלי משרד החינוך, כך שיתרות עד 10% מהעלות של ההוצאה המתוכננת תנוצלנה בהתאם להחלטת הנהלת בית הספר וועד ההורים. אם היתרות תעלינה על 10%, יוחזר התשלום.	לבית הספר אין יתרות משנים קודמות. מדי שנה, כול היתרות שלא נוצלו מוחזרות להורים על ידי קיזוזן מהסעיפים הרלוונטיים לתשלום בשנה העוקבת.
7.	לדרוש ממנהלי בתי הספר כי החלטות הנהלת בית הספר וועד ההורים המוסדי יתועדו באופן מפורט בכתב (פרוטוקולים משיבות ועד ההורים המוסדי) ועותקיהם יישמרו במזכירות בתי הספר.	מתבצע. בנוסף לשמירת הפרוטוקולים במזכירות בית הספר, הפרוטוקולים מפורסמים, לבקשת מנהלת בית הספר, באתר בית הספר לשימוש כלל ההורים. הביקורת מציינת כי טרם הועלו לאתר כול

ביקורת מעקב- בית הספר דוד אלעזר

מס"ד	המלצות בדוח המבקר לשנת 2013	עדכון המצב
		הפרוטוקולים משנת לימודים זו.
8.	לדרוש ממנהל בית הספר להגיש הצעת תקציב שנתית, המבוססת על תכנית בית הספר לשנת הלימודים הכוללת פעילויות ורכישות. הצעת תקציב זו תכלול תכנית לשימוש בכספי יתרות ההורים מהשנה הקודמת, מאושרת וחתומה על ידי ועד ההורים המוסדי, בצירוף פרוטוקול ישיבת ועד ההורים המוסדי שדנה והחליטה בנושא זה.	מתבצע באופן חלקי. הביקורת מדגישה כי הצעת התקציב מוגשת באיחור רב, לעיתים באמצע שנת הלימודים. מנהלת בית הספר מציינת כי הדבר נובע מכך שהתקציב נבנה על ידי רואה החשבון המלווה, והוא לא תמיד זמין לבניית התקציב, וכן, מחוסר הידע של מזכירת בית הספר בהזנת התקציב למערכת. בפועל, מנהלת בית הספר פועלת לפי טיוטה, בה מפורטות הפעילויות הצפויות עד בניית התקציב המבוסס על תכנית העבודה.
10.	לדרוש ממנהלי בתי הספר להגיש את הדוחות הכספיים השנתיים בצירוף הערות לנתונים המוצגים בהם, כגון: פילוח היתרות הכספיות שנותרו בשנת הלימודים החולפת ואופן ניצולן בשנה החדשה באישור הגורמים המוסמכים, הסברים למקורות המימון התקציביים לגירעונות הכספיים שנוצרו בסעיפים השונים ועוד.	מתבצע. הדוחות הכספיים השנתיים נעשים במערכת וזמינים לחשבות האגף. בנוסף, מגיש רואה החשבון דוחות כרוכים לחשבות אגף החינוך.
11.	לערוך השתלמויות למנהלות בתי הספר ולמזכירות בנושא הניהול הכספי בכלל ובנושא הניהול העצמי בפרט, לשם הדרכה והטמעתם של נוהלי משרד החינוך והעירייה. יש לוודא כי ייערכו גם מפגשים משותפים של מנהלות בתי הספר עם מזכירותיהן על מנת ליצור שותפות ואחידות בנושא זה.	לאחר פרסום ספר הנהלים המתייחס לניהול העצמי, במהלך שנת 2016, נערכו השתלמויות בנושא הניהול העצמי, לשם הדרכה והטמעתם של נוהלי משרד החינוך והעירייה.
12.	לערוך אחת לשנה לפחות מפגשים לרענון והטמעת נהלים אלו.	בעקבות ההדרכה שנערכה, החל משנה זו תיערכנה הדרכות שנתיות בנושאים שונים הקשורים לניהול הכספי ולניהול העצמי.
13.	לדרוש ממנהלי בתי הספר ומזכירות בתי הספר ליישם את נוהלי משרד החינוך והעירייה במלואם.	מתבצע. האחראית על הפיקוח וההדרכה של מוסדות החינוך שולחת לבתי הספר את הנהלים המעודכנים ובביקורות שנעשות, הן על ידי ר"ח

ביקורת מעקב- בית הספר דוד אלעזר

מס"ד	המלצות בדוח המבקר לשנת 2013	עדכון המצב
		והן על ידה. יישום הנהלים הללו נבדק.
14.	לוודא כי מנהלי בתי הספר יקיימו את תהליך הבחירות לוועדי ההורים בכיתות ולוועד ההורים המוסדי בהתאם להנחיות משרד החינוך. יש להקפיד כי תהליך זה יתועד בכתב.	מתבצע. הבקורת מציינת כי נושא זה אינו נבדק על ידי אגף החינוך.
15.	לפקח על אופן תיעוד הפעילות הכספית של בית הספר, כמתחייב בנוהלי משרד החינוך. כך, לדוגמה, לוודא, שכול שוברי התשלום יוחתמו על ידי מנהלות בתי הספר והם יתוייקו לפי סדר רץ, שכול האסמכתאות לביצוע התשלומים יישמרו בצמוד לשוברי התשלומים וכו'.	מתבצע.